

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه
واسطه سینه باطلوب موقع انتشاره
قوبولور
جای اداره تبریز خیابان ستارخان

اشنه ۱۳۳۴
تکفاره ۲ ریال
آبونه ایلیک ۲۰۰ ریال
آبونه ۱۲۰
۳

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه سینا ناشر الکاری در

مولدلیک سیاسی و اجتماعی بو روزنامه

دالدان آتیلان داش توپوغه دگور

آذربایجان معارف وزیرینین امریه سی نمره ۱

- ۱- بتون ملی و دولتی مدرسه لرده آذربایجان دینده تعلیم و تریبه ایشلرینی فورماق ایچون حاضرلیق آباریلین.
- ۲- بیرینجی ماده نین اجرایی ایچون آذربایجان معارف وزاری ختینده ملی تدریس کتابلاری تهیه ایتمکدن اوتری درس کتابلاری شعبه سی بار اولین.
- ۳- درس کتابلاری تهیه ایدن هیئت عالم و مجرب دبیر لردن تشکیل ویریلین.
- ۴- آذربایجان دینده نشر اولونان تون درس کتابلارینا همین هیئت نظارت ایدب اوز نظریه سی معارف وزارتته یلدیرین.
- ۵- درس کتابلاری شعبه سنده ادبیات - تاریخ - جغرافیه - فیزیک - جغرافی و سایر مستلزمه عائد اولان کتابلار حاضر لاسین.
- ۶- درس کتابلاری شعبه سین ریاسته تجربه ملی و صاحب معومات بیر شخص انتخاب ایدیلین.
- ۷- درس کتابلاری شعبه سی بیش گونه قدر شعبه نین برنامه و بودجه سینین تعیین ایدوب تصویب ایچون معارف وزارتته ویریلین.
- ۸- درس کتابلاری شعبه سین مسئول لاری موطقدر که بیر آیدان جمیع اولماق شرطیه بیرینجی کلاس دان ۴ منجی کلاسه قدر بتون علمی و فنی درس کتابلارینی آذربایجاندا تهیه ایدوب نشر اولونماسنا انجام ویریلین.
- ۹- بتون ملی و دولتی مدرسه لرین مده رلرینه دستور ویریلیر که درس کتابلاری چاپ اولوب نشر ایدیلدیکیجه هر کلاسه عائد اولان کتابلاردان استفاده ایدوب بلا فاسده آسا دینده تدریسه باشلانین.
- ۱۰- لازمه در که حرمتی مدرسه مدیر - معلمی - معارف ایشچیلری و معارفه علاقه مند اولان سایر آقار دینمین و ملی مدنی خیزین ترقی و توسعه سته اساس و عامل اولان یوخاریداکی ماده لرین اجرایی تیزلیکله اقدام ایتلر.

آذربایجان معارف وزیری - م. ی. ریبا

بر تدبیر در سرب اوز میل و اراده سیله تسلیم اولمادی او محاصره حالینده ایدی اوئین سرباز و انصراری خلقه آتین آجیق ایشلریدی اوچوق گوزل یلردی که مقاومتان نو کسک وشهرین بر باد اولماسدن باشه بر نتیجه ویر یامز او آلامیشدی سلاحه سار بلعیش کندلی اونو مغلوب ایدب جکدر بو مغلوبیت اوئین سربازلیق آبرو و حیثیتی لکه دار ایدب یلر.

تهران اونو توفیق ایتمکله بر دها انا ایتدی که قان نو کسک و خلقیزی فلاکنه سوق ایتمک بولوندا هر جور جنابه حاضر ایش.

سرب درخشانی نین توفیقی انا ایتدیکی فرقه مزین کوسر دیکسی بول دوز ایش خلعن اکر اوز ملی دولتی وجوده کنیروب ملی فتن بارادا یلمز ایه تهران اوز جمعی اوئین حق و احتیای رینی هر آن الندن آلایلر.

بیز ایران استقلال و تمامیه دفعه لرله اعتراف ایتیشیک تهران ایه بو استقلا این بوزمق بولونده هر کون نازه فریلقه جیباریر. ایش یله کیدرسه بیز تمامیه آبریلوب مستقل بر دولت تشکیل ایتمکله مجبور اولاجاغز آبری چاره بولدر.

رضا خاتین نور چشمی سره نك زنکبه کیمی جلالدرین البه آذربایجان خلقی نین قایینی نو کور ابرینی غارت ایتدیر بر شهر لرنی خرابه زاره دوندر بر ایتاج واسطه یله آذربایجان بار ارنی بولسز قوبوب خلقی ایاغدان دوشوب ورشکست اولماغا وادار ایدیر.

ایش یله کیدرسه بیزم آبری چاره مین قالمیاجان ناچار گرک دیک سبزیشکی «سیزده بیزیمکی بیزده» یاخامیزدان ال جکوب قوبون یلدیگمز کیمی اوز ایومزی اداره ایدک.

تصحیح
روزنامه مزین ۸۳ نجی نمره سینه اولمنجی صحیفه ایتکجی ستوندا تبریز بازارینده سرلوحه ملی خبرده خسروی کارخانه سین سوزی عوضیه شرکت سهامی چرم سازی و کفش دولی ایران او هولمالیدر

یزلی قورت دیشلری بنی سلاح و تانک ایله تهدید ایتدیلر و متمیزن قایینی تونمکه امر ویردیلر.

ملت اوز حقیقندن صرف نظر ایدب یلمزدی نهایت سلاحه سلاح ایله جواب ووروب فدائی دستلرینه ایته باشلاماق فرمانی ویردی نتیجه ده بوج و اساسین اولان استبداد فله لری بخیلوب بالا نچی بهلوانلارین رسمی سلاحلارینی آتوب قاجدی دیگر قسمی ایه خلقمزین قایغینده دیزچو کوب تسلیم اولدی، ایتدی تهران الی هر بر بردن اوز و اوب خلقمزی بولسزلیق ایه تسلیم ایتمکله چالیش بو گواج و بجه گانه بر هر کندر.

اوز حقیقی آلماق قیام ایدن بر ملت بو مشکلاسه قطعاً قاتی کله یلر. اکر تهران بیزم تاجر لرین بولینی بنگ ایترسه دولت تمه ایتدیکسی مالیات حصه سینین ساخلابوب اولارین طلبینه نوبه جکدر.

کیچن کیچلردن مرینده لندن رادبوسی اوبدورما بر خیرده دبیشدر که آذربایجان ملی حکومتی اوزی بول چاپ و نشر ایتسک ایشیر بو وقده دک دولت بوفکرده اولماشدر اکر لازم کلیرسه اوتاده نثبت ایدب یلر هر حالده بیز خلقمندن فدا کارلیق ایتسک و خلقده او فدا کارلینی کو سترمکه حاضر در.

تاجر لرین تهران ایتقان نشلرینه استقامت و منات ایله جواب ویر ملی و اوز لرین اعتبار و حیثیلرینی کوزلمک ایچون بر برینه مساعدت کوسر ملی دولتین جدی تدبیر لری حیاته کچنه دک بازارین وضعیتینی اولدوغی کیمی ساخلامالی درلر.

تهران ایشدیکمزه گوره ابانت و ولایت انجمن لرین ایتخاباتی باشلاماغه نثبت ایدیر بو چوق کیچدر آرتیق انجمن ییزی تاین ایدب یلمز بو دالدان آتیلان داش کیمی در که فقط توپوغه دگر و هیچ بر تاثیر باغیشلاماز.

سرب درخشانی و اوئین اعوانینی توفیق و محاکمه ایتمکله دها کوتلج

متمیز قیام ایدوب اوز حق و اختیارینی آلدی آرتیق آذربایجان ملی دولتی بر حقیقت در اوئین دموکراتیک اساسی اوزره قورولموش حکومت تشکیلاتی و مجلس ملیسی اوزنن لیاقت و استمداد دینی دنیا یلدیردی. بونی دها کیری قایارماق اولماز.

هله دولت ملی مجله مالک اولما فدان اول یله آذربایجان تهرانین جور ویش مستبد حکومت و اوئین باشی کوره تره مکده اولان کاینه رئیس لرینه باش اگمزدی ایتدی ایه اوندن بو توفیقی ایتسک سفاهت در.

دولتمز باشیاجاق ملتی سعادت و خوشبختلیکجه چیقارماق بولیندا هیچ بر فدا کارلقدان آیاغ کیری چکبه جکدر.

تهران هنوز بو حقیقی آلاماق ایتسیر او هله خیال ایدیر که رجز خوانلیق فحش و ناسزا دیمکله ییزی دنیاین کوزیدن سالوب بو نومیزه سوار اولایله جکدر.

بیز روزنامه مزین برنجی شماره سینه آجیق و آیدین سورنده یازمیشد بق که اکر تهران ایکی بول آبرینده ارتجاعه طرف کیدرسه بیز اوز دوند یلمز آزادلیق بولونا اونیز دوام ایتلیک. ایتدی آرتیق تهران او بولی ایتخاب ایتیشدر بزه اونا یالوارمان اوئین احمقانه سوزلرینه اعتا ایتمندن دوند یلمز بول ایله ابر ملی کیتسکده بک.

بیز اول ایت باشلامیسه چوق ساده بر سورنده آزادلیق میزی تاین ایتسک ایت بوب ابانت و ولایت انجمن لری شعارینی مبداه آندیق تهران و اونون باشچیلی دیدی بر تکراف اولما سین مین تکراف اولسین بیز بو حقی ویره یلمسک.

بو مسخره آمیز جواب خلقمزی بر فدا دها ابرلی کیدوب عملا اوز حقیقی آلاماغه بنی مجلس ملی و ملی دولت یارانماغا وادار ایتدی.

سلاح و سازش طرفداری اولدوغن ایچون بر دها مجلس موسسانین ویردیکسی اعلامیه د کلاراسیونی تهرانه کوندروب خلقمزی ایتسکله جوابنده

خارجه خبر لری

لندن
لندن رادبوسین ویردیگی خبره گوره گرجستان جمهوریتی مسکو خارجی ایشلر وزیرین کنفرانسه بر عریضه ووروب اردهان واردوبن ولایت لرینین گرجستانه الحاق ادعا لارینی ادعا ایتیشدر.

مسکو
مسکو رادبوسین رضایه وار دیل پادگان لارین دا تازه حکومت اطاعت ایتسک لرینی یلدیریشدر.

ایوان خبر لری

تهران
دوئن سربتیب درخشانی و ۱۱ نفر لشکر اوجین افسر لریندن محکمه نظامیه جلب اولوندیلا.

آقای اللهیار صالح ابرائین داخلی وزارتینه و آقای هاشم صهبای پشه و هنر وزارتته تعیین و ایشه باشلامدیلا.

شهر لرده انجمن ابانتی و ولایتی سجمه سی باره سنده ایران باش وزیری طرفندن داخله وزیرینه دستور ویریلمشدور.

وزارت داخله عین دستوری اجراءه قویماق ایچون استاندار لاری امر ویروبدور.

آذربایجان ملی خلق قوشونین تشکیلی

ملی مصالح قوم لریمیز تومز اولمغی وظیفه لرینی موافقته یشته یشردیلر .

آذربایجانین بتون شهر و قصبه لرینده زاندارمری ، شهربانی و نظا میه لر ملتین اراده سی قارشوسندا اسامه لرین یشره قوبدولار .

ملی نهضتیمیزین حق اولدوغونا ایمان گتیرن دولت مامورلری و نظامیلر ملی دولتیملر ایله موافقت ایدرمک بزیله همراي اولدولار .

آذربایجان ملی دولتین اهمیتلی ایشلریندن بیریله ملی قوشونی نین تشکیلی ایدیم .

بو مقصد ایله خلق قوشونلاری وزارتینین تشبیهله آذر آیین ۲۷ سنده تیروخورشید صحنه سینده آذربایجانین قهرمان مصلح فدائیلرینین بیوک جلسه سی تشکیلی ایدیلدی .

هر تومز اولادینی یازوبلار . خلق قوشون فدائیلرینین چوشی بیله جوانلاردرلر که ارتجاع قشونونا گیتزدیلر .

خلق قوشون دسته لری تومز دیسیلین و آزادیمخواهلیق ایله خلق آراسیندا محبت قازانیرلر .

بیر نیجه گون بوندان قاساق اطراف و کسده فدائی دسته لری شهره گلوب و منظم صورتده گیتمه سی شهر اهالی سینده بیوک تاثیر باغشلاوبدیر .

بیر نیجه گون بوندان قاساق آزادلیقا مخالف اولان اداره لرده ایشدی ملتین اکثریتته یگانه بیر نماینده لر اوتوروبلار .

بو اداره لری گودن فدائی لره

خلق آراسیندا بیر محبت تولیداولور آذربایجانین آزادلیق مختارینین و خلق آزادلیقلارین دفاع ایدن دوغما خلق قشونی تشکیلی اولور .

بو قوشون داها خلقین آزادلیقین خلفه میه چک داها ارتجاع الیمه آلت اولمایاجادر .

بو قوشون آذربایجان سعادتین اوغروندا داکارلیق ایدوب گله چک ترقی لره سوق ایدمچکدر .

دموکراتیک پنایه لر اوستنده فورولان خلق قشونی آرتیق قوملی در چون خلفه یاخین دوغما بیر قشون در چون آذربایجان خلقینین اراده سی ایله تشکیلی تاپیر .

باشاسین آذربایجان آرادلیقی و خود مختارلیقی .

باشاسین آذربایجان دوغما خلق قوشونی .

داود

«آنادیلیمه»

زندانی اولوسار ایملر بونجا سنه دایماتقا قوبماوب خاتین ایشدی قوی داشیم سنه دوونجا آ نام یادکاری سن سن نازنین

سنبله سوزوم وار بیرقدر درین نندن سن اولو سان بوقدر شیرین سنبله دانیشیر گو کرده شاهین سنبله آجلیر یاسمن نسرین

ای منیم قلیمین آجاری دایم سوبله سن دنیا به ندور عملیم ایشه بلمیر مک دیر منیم املیم عالمه قدر شیرین سن شیرین

تاریخین بو کدور چوقدا قوجامان بیوک سر کرده لر دیلین اینان سنبله دانیشیر بو آذربایجان سنبله دییدور گو ککر آفرین

سن اولدون سارخان ظفر فرمائی آذر لر دیلی سن بو ایملر ساتائی نازمار اولاجاق ظلمین بنیائی سنین قترمانیته ای شهدانگین

آزادلیق فرمائی سنبله انشاء اولاجاق و ظنیم ایراندا آنلا سنین حکمین ایله اولاجاق بنا حریت قانونی ای دلیم یقین

یاراجاق تاریخلرین هر زمان سنله فخر ایدمچک آذربادگان سنبله کورمچک تاریخ اوخویان اولوب دمو کراسی ابراندانضمین

اقتدار ایله ییب سنله جوان شیر سوبله ییب اجدادیم یادکاریدور بس منده سوبله ییم سبزلره بیریر باشاسین دیلمیر دبسنلر آمین

باشاسین دیلمیز دیلمیر آمین

محمد گنجی

مخبر لازم دور

شهرلده کندرده ادارمیزه دوزگون خبرلر یازماق ایچون آشغجه یازیلان شرایط ایله مخبرلر لازم دور .

۱ - خبرلر آذربایجان دیلینده یازیلماق دور

۲ - مخبر اولماق ایسته لر ایکی عدد عکس گوندرملی درلر

۳ - ایکی نفر محلی فرقه عضوی مخبرلرین درست کارلیقی تصدیق انعلی دورلر

۴ - سبالان و دوغرو اولمایان خبرلر گوندرن هرر مخبر روزنامه ادارمسی طرفندن تعقیب اولونماق یوخاردا یازیلان شرایط ایله حاضر اولان لارا اداره طرفندن مخبرلیک کانی وریلمه چکدر .

آذربایجان روزنامه سنین ادارسی

اعلان

بونوله اعتبارا تمام حوزه تحویلدارلاری موظف درلر که حق عضویت لری جمع اتمک ایچون فرقه نین شهر تشکیلاتی سندوقندان نمر تحویل آلت و چوخ ترلیکه حق عضویتلری یقوب شهر سندوقا بیرسینلر .

شهر تشکیلاتین سندوقدارلی . حسین نورلی

صمد محمود راجده

وطن و خلق سهو کیسی (حکایه)

نه بو کسک منصیر و عهد ایتسک ، نه پول ، نه ترازه ، نه آجلیق ، نه شاللاخلار ، نه قاندال ، نه طوطی قارالمیق ذیریزمیلر ، نه نحقیر ، نه مدعش اشکجه لر ، نه ده مولوم نه بدیلری ، هیچ برسی امیدین محکم اراده سینی اوزینه تسلیم ایدم یلمه بریدی .

ایران بولسیاستین صور ایدیلمز ان آجاق حیزا تدبیرلرینه بویون اگه مک آرادخواه ایچون ان عالی سباق وامتحان ایدی .

امید ، ان آغیر تهلکلی دقیقه ارده یله قورقماز آرادخواه لارلا خاص اولان محکم عظیم اراده ایله بر دقیقه شرافقه پانا ماغی اون ایل نیلکی کیمی آیلار آتیندا سوردوب سومسونه کدن افضل یلیب ، و قارلی باشینی جلالارین قارشوسندا اگه مکه سباقدان شرافقه چیقیدی .

بولسیاستین بر ایلدن آرتیق تشبیرلی بیجا چیقتمدی .

اونو مقصدلریمک ایچون باغلامش یوزلرله پرونده لرده اساسی بر دلیل نایمقدان عاجز قالمیش بولسیاستفاق دوام ایدیر

پانه سله اونو بدون تکلیف زنداندا ساقلانماغی ویا محو ایتسکی نظردم توتوردو . اونون آلاولی بر مناطق اولدوغونو زنداندا ساقلانما سنین قورخونو اولدوغونو درک ایدن رئیس بولسر اونون شالاق آتندا تولدورولمه سینی قراره آتدی . او امیددی بو یولا تولدورومکله باشقارلاریندا استفاده ایتسک نیتده ایدی .

باین ایسی گونلریندن بری ایدی .

مجبوسلار زندانین حیثینه بوراخلمشدی . پاساباراسلحه ایله اونلاری دورت طرفدن محاصره به آلمیشدیلار . زندانین رئیس بر شجه قمر افرایله مجبوسلارین آراسینا کله رمک :

امیدین وطن ، دولت و خلق خانی اولدوغونو و حیزا اولاراق اوتا ایکی یوز شاللاخ وورولاجاغین اعلان ایدی .

امیدین آل قوللارینی باغلاباراق ، یشره یخدیلار ، بر قمر باشین اوشوننده بر قرده آیاقلاری اوستونده اوتوردو .

جلاد صفت بر پاساک رئیسین امرینی اجرا ایتمه به باشلادی .

آغیر ضربه ایله ایتدی بر یان شاللاقلار ، اونون کوره ککریشده ساقلانماز یارالار آچیردی . بونون مجبوسلاری صحن بر کدر بوروموشدو . قان فواره کیمی گوبه آتیردی . امیدین قوشونی اینیردیگی کورمن رئیس زندان اونو آیتمالارینی امر ایدی .

اون دقیقه دن صورنا اسید آیلتمشدی .

رئیس اوتا مراجسته :

- تشبیرده ؟ خوشدورمی ؟ ایکی یوزدن آجاق هشتاد شاللاقی وورولموش ، ایندی قارشوندا ایکی بولوار اعتراف و یا توتوم ؛ هانسی سنین ایچون قیلمی درسه اونو انتخاب ایت . امید اونون خیس کوزله رینه قرقله باخاراق :

- عمرونو خلقین شرفی آزادلیقی و گله چک سعادتین اوغروندا صرف ایدن من جلالدارین قارشوسیندا دیزچو کوب ظالملردن مرحمت اوممارام .

جانلر طرفیندن وورولان هر شاللاخ تولمزد و یولاریم ، محکم ، سارسیلماز اراده م ایله اختیار ایدن منه سعادت کونشی قدر سه ویلی در . من تولومو انتخاب ایدیرم .

- اوبله می ؟ وورون تولونجه وورون کی او گونشین اویناق تلمرینه ایدیک حسرت قالمین .

- جانلردن نلا کندن باشقا برشی گورمه مک اولماز . من تولومه اتخارلا حاضرم دیدی .

آز صورنا امید ، شاللاخلارین مدعش شربه لری آتیندا ایدیک گوزلرینی بوموشدو .

خلق قوشونلاری وزیرینین معاونی آقاسی غلام دانشیان نطق ایراد ایدرمک ، و طنمزین مذافه تدبیرلری حقیقنده مجلس ملی میزین قارشوسندا مهم وظیفه لر دوردیفندان و بو مقصد ایله ملی خلق قوشونینین تشکیلی لازم گلدیگدن دایم تراق بونون خلقمیزی خلق قوشونی سیرا لارینا دعوت ایدی .

مملکتین امنیتی و آسایشینی نامین ایتسک ایچسون آقاسی غلام دانشیان دعوت ایدیردی فدائی لر بیر بیرسی ایله رفقت ایله رفتار ایتسینلر و تازه فورولان خلق قوشونلاری نین دمو کراسی عقیده لرین شرح ایدیردی .

مصلح فدائی دسته لری هر جور فداکارلره حاضر درلر و بیوک هیجان کوستردیلر .

ارتجاعین آخرنجی شکستی خلق قوشونمزین یاحسنی و محکم تشکیلاتندن آسیمی در .

ارتجاع بیله تیزلیق ایله سازش ایتمه چکدر .

ارتجاع روزنامه لرین و مرکزی دولتین باش وزیر حکیم المکتین خلقی بونی ییزه آشکار بیر صورتده دیر . ارتجاع دولتین گیزلین و آشکار ققت لریده وارد و اونلارین قباغی دمو کراسی قوملرین و خلق قوشونی نین محکم تشکیلاتلاری ایله آیتناچاق .

ارتجاعین مسئولیت لرین زبان کارلیقلارین و مخالف اقداماتلارین قباغین خلقین دوغما قشونی آتیلر خلقمزین دوغما قوشونی و اونون فداکارلغا حاضرلیقی در که آذربایجان مختار لیقینی مرکزی دولته تاپتدیراجا قدر .

خلق قشون وزارتین آذربایجان جوانلارینا و آرادیمخواه لارا اعلان ایدودر خلق قشون سیرا لاریندا یازیلولار .

خلق قشونی آزادلیقا داوطلب و آزادلیق بولندا مبارزه حاضر اولان فدائیلردن تشکیلی تاپیر .

بیر شجه گونده بهر نیجه بول

قوه ناطقه دن استمداد ایتمکله زواله

محکوم اولموش تبهکار بیر حکومتی ساغلاماق ممکن دسلا!

ای ایلدن آرتیقدی که ایراندای قانون اساسی و مشروطه قانونلاری نین حقیقی مهورینی اجرا ایتمکدن تونمیری آزادیخواه لار مبارزه ایدر لر مجلسین ۱۳ نیمی دوره سینده ۵ کابینه ایش اوسته گلیدیر. اوزاق گیشک مسکندی که بعضی سله لر پادشاهان چیشین من فقط آقای صدرین کابینه سی و دولتی باره سینده دانیشیرام آقای صدر تقریباً ۳۲ آزادیخواه روزنامه تی تویف ایدمندن صوراً حریرین کنولاری نین سر نیزه واسطه سی ایله اشغال ایتدی آقای حکیمی مجلسده بو یوران قانون اساسی ماده لری نین موجبه مشروطه و دموکراسی مملکتده خلق ایچون مطبوعات و وجدان و اجتماع آزادیلی اولایلیر ، روزنامه لر ایران ملتی نین افکاری نین مظهری دیر آزادیخواه روزنامه لری تویف ایتمک ایران ملتی نین اکثریتی نین دلیلی ساغلاماق کیسین در آقای حکیمی نین بوموضوعه توجه ایتمه مکلری اولایلیر نوز لری نین آزادیجاتی و وطن پرست معرف لیک ایتمک لری کیسی چوخ تعجیلی دور ، بو وطن پرست حضرت لری گویا شاپور علی رضا که ملتین ناموسی نده تجاوز ایدریدی او وقت قانون اساسی ماده لری نین یلمه مکلری نه گوره اولار ا استناد ایتتیب و اونون خلاف قانون ایشلری نین دیمک ایتیردی ...

قیام ستار خان خیابانی راهم قیام تجزیه طلبانه

میکنند

ما تشخصین داده ابر که حزب دموکرات بلک حزب ملتی و طرف توجه و مورد علاقه مردم آذربایجان است که فشارهای طبقه حاکمه مسبب پیدایش آن میباشد . ما با بسیاری از سران حزب دموکرات سابق دوستی و آشنائی داریم آنها را بو وطن پرستی و ایراد دوستی می شناسیم ، ما معتقدیم که پیشه وری مسلما و بطور قطع از سید ضیاء ها و دکتر طاهری ها و نقه الا سلامی ها که امروز فریاد و اوطنابراه انداخته اند وطن پرست تر و ایران دوست تر است و امکان ندارد که شما در تمام صفحات زندگی می آلیش پیشه وری بتوانید بلک نقطه ضیاء پیدا کنید ، ما معتقدیم که در خواستهای مردم آذربایجان حق آنان است و اگر امروز باخشونت این درخواست هارا مطالبه میکنند از آنجهت است که دولت های گذشته به فریادها و استغاثه های آنها ترتیب اثر نداده و با نظوا ستاند بدهند و حتما میدانیم که آنها مثل ما آذربایجان را جزئی از ایران دانسته و ببخواهند با کدک و پشتیبانی و اتحاد سایر برادران ایرانی خود به این ساط غارتگری خانه داده و ایران را از جنگال این جانور اراددر خوار نجات دهند . ولی کسانیکه پیشرفت آنها را مانع انجام مقاصد بلید خویش میدانند بهر وسیله برای از بین بردن آن جریان آزادیخواهانه متوسل و متشبث شده و میشوند گاهی در مجلس وزمانی نزد دولت و وقتی در روزنامه ها دست به عمل میرند تا آنها را بکشت بقا گرو چپاول کنند و دشمن ایران و ایرانی معرفی سازند راضی تاریخ تکرار میشود

آنوقت هم که ستار خان و خیابانی قیام کرده بودند و مشروطیت را می خواستند نوکران محمد علی میرزا مثل امروز خائن و تجزیه طلب و دهنه ایران و هماغه شان می خواستند

سر نوشت مابسته بهوئی بود

موفیکه مراجعنامه حزب دمو

کرات آذربایجان انتشار یافت عده فلیلی از فرهنگون مرامهای فرقه را پذیرفته و تاسیس آنرا با آغوش باز استقبال کردند هنوز معلوم نبود که عاقبت کار فرقه کجا خواهد انجامید و مناسبات وی با حکومت مرتجع تهران چگونه خواهد بود ، آری در آن موقع ارتجاع مساج و آماده و با یک حمله ممکن بود که فرقه جوان ما از هلاکیت پاشیده شود . سر نوشت کسانیکه در تاسیس فرقه دموکرات پیشقدم بودند بسته بهوئی بود و هر ساعت انتظار میرفت که فجایع ۲۲ تیر شموی شدیدی تکرار شود ولی ما تمام اینها را در نظر گرفته و مانند یک سرباز فداکار قدم در میدان مبارزه گذاشته بودیم و تجید و انفصال و انتظار خدمت حتی مرگ نمی توانست ما را از پیشرفت بسوی هدف مقدس باز دارد . ما زهر خنده و تپیدات روسای شعب را که متاسفانه فعلا نیز مصدر کارند ( ) با فداکاری بی نظیر تحمل کرده و با انجام وظیفه بنحو احسن بهانه بدست آنها ندیم تا بقول خود شان تصمیمات مقتضی درباره مان اتخاذ کنند ا بدین ترتیب هفته ها و ماهها گذشت و خوشبختانه فرقه ما سر بجا پیشرفت و موانع موجوده را از سر راه خود برداشت و توانست زمام امور آذربایجان را بدست قدرت خود بگیرد اینک میتوان گفت که نصف بلکه بیشتر راه پیرویه شده میباشد کار تمام نشده است اشخاص محتاط و این الوقت که برای تثبیت موقعیت خود تازه تازه دارند وارد فرقه میشوند باید بدانند که هنوز مبارزه ما تمام نشده و ممکن است حوادثی پیش آید که وجود عزیزان اندکی آزرده شود ا بهتر است جانب حرم و احتیاط را رعایت کرده و بقول مثل مشهور (حاضرنا شاه اولونلار) ، امیدواریم وزارت فرهنگ آذربایجان این نکات را در نظر گرفته و اشخاص مغرض و کینه جو را از پستهای حساس فرهنگ دور کند زیرا فرهنگ اساس سعادت کشور است و این خشتهای ناخفته که پایه بنا را تشکیل داده اند ممکن است در آتیه بحال مات و دولت مفید نباشند .

اظهار تشکر

تاریخچه بیرینجی دنه اولاراق خلققیزین آرزو لارینا گوره ملی مدنیتلرین نوسه سی ایچون آذربایجاندا معارف و زارنی بارانسی مابسته تبریک گوندورن معاملر اتحادیه سی ، میانه ، مرافه معارف ایشیلرینه ، میانه واردیل ایدیلر مجلسی عضولرینه و سایر خانم و آقار اوز تشکرانی اظهار ایدیرم .

آذربایجان معارف وزیری - م . م . یوریا

محبوب معارف وزیری ، ملی محاسن عزیزین معترف نامینده لری تو حه بو روزونلار

ملی مدرسه لرین معلم لرینین حالی

شهر بور ۱۳۲۰ عهقه سیندن سو نرا هامو طبقه نین حالی مراعات اولو ندی تمام مستخدم لرین حقوقا آرتیر یلدی ولی تبرعه ا کرده و بدبخت بو شهرده و ارایدی که عهقه دن قانا قدان بدبختلیک و مظالمیت زنجیرین بو یونلارینا سالتت لار و هر گونه مصیبت و سخت لیکه دوزور دیلر یعنی او وقت که اداره مستخدم لری الی ، آلتش ، بوز تومان آیدا حقوق آیردیلار ، بیچاره لر او وقت لرده اون ، اون بئش نومان دان آرتیق حقوق لاری یوخیدی . بو بیچاره و پریشان حال عده ملی مدرسه لرین معلم لریدی هر قدر و مستمیدیه لر هاته دن صوراً آموغاله ایدیلر نوز لرینین مظلومیتین وزیر فرهنگ و رئیس فرهنگ وقت و دارالتوری ملی نین فرمایشی و کیلرینه یازدیلار تلگراف ایلدیلر بیر اثر اولمادی آخیره معارف اداره سی بیر بختنامه یوللادی که چون ملی مدرسه لر بیر ملی بنگاه دیر بو ایش معارف اداره سینده مربوط دگیل بیچاره و بی خانمان معلم سکوت اختیار ایدیلر او آرزو یی حقوقینه امرار معاش ایدیلر و در لری قانق ایدیلر که ابراز ایتیبوب اوز وظیفه لرینی انجام ویرمگه مشغول اولدیلار . امانجه که دیر لر مظلومیتین آهی برده قلماز دغرو داندا قالمادی روزگارین

اخباری که آروزها هم در روزنامه های معلوم الحال منتشر میشد مثل اخباری است که امروز در روزنامه های بسیار بسیار می ( ) منتشر میشود آروزها هم مرتب خبر میدادند که مردم را میکشیدند و میبلندند و قطعه قطعه میکرد عینا امروز هم به نرهمان گونه اخبار مبادرت میورزند ولی آنچه که تمام است همانطور که آروز ، موفق نشدند و آخر کار سر افکنده گردیدند امروز نیز شرمسار خواهند شد ،

اظهار تشکر

تاریخچه بیرینجی دنه اولاراق خلققیزین آرزو لارینا گوره ملی مدنیتلرین نوسه سی ایچون آذربایجاندا معارف و زارنی بارانسی مابسته تبریک گوندورن معاملر اتحادیه سی ، میانه ، مرافه معارف ایشیلرینه ، میانه واردیل ایدیلر مجلسی عضولرینه و سایر خانم و آقار اوز تشکرانی اظهار ایدیرم .

آذربایجان معارف وزیری - م . م . یوریا

محبوب معارف وزیری ، ملی محاسن عزیزین معترف نامینده لری تو حه بو روزونلار

خارجی خبرلر

لندن - گرجستانین نسبت ترکیه به عرضی ادعاری ترکیهده وزیر خارجه و زرال کالم فارابکین نطق سوبه معنه سبب اولدی . کالم فارابک دیدی بوغازلار ترکیه نین بوغازی و فاری اردهان ایسه ستون فقراتی سابلار گوبازیم شمالی فونشومزین برن ادعاری وارد ترل مثنی روس مثنی ایله هر وقت صلح و صفا ایله پاهامانی بقتده دور .

مصور هوپ هوپ نامه

وطلاکوب دیوان لاهوتی

رنکی شکل ایله هوپ هوپ نامه وطلاکوب دیوان لاهوتی حلال ناسری کتابخانه سینده موجوددر .

هوپ هوپ مصور ۸۰ ریال وطلاکوب لاهوتی ۶۰ ریال

آقایان مشترکین

اگر روزنامه شما نرسید دفتر اداره را مطلع کنید

معنای سوا لار

رویش آزادی و گوهرده تهراندان خیر و برودر که ، ایران نخست وزیر آقای ابراهیم حکیمی روز نامه نویسر له مصاحبه ده هراوج متفق فوشونلارین ایرانی تخیله اتمه سینی ایستمشدر.

آقای ابراهیم حکیمی اوز مصاحبه سینده بو مشنی مذاکره ایچون لازم گوردیکی حالدا ایران ایچون دها لروملی ، سیندا دها مهم اولان مشلردن سرف نظر ایتمشدر . بو مشلر ، ایراندای ملی دموکراسی جریاین گوجتمه سی مشلریدر . دیکر مملکتلرده باش ویرن حادثه لر ایراندادا باش ویریر بو مملکتلردر که اولاردا کهنه لیش سیاسی رژیم گون گوندن آرتان دموکراسی نهضت یول ویرمیر و زور ایله یونهنسی بوغور.

آلمان فاشیزمی و ژاپون ایمپریالیز مین اولدولماسی مختلف مملکتلرده ، اوچمدن ایراندای دموکراسی جریا نین گوجمه سینعت اولدی.

مرتجع لیش یلا اساسی متفق فوشونلارینا راجع هری کوی ساحه لاری اوتاکوره در که ، اولار بو سینه ایله ایستبرلر که پولیس فوشونلارین ایران آذربایجانیندای دموکراسی نهضت عینت آباردیگی مبارزه نی کیزله دیب اورت باسدیر ایتمشدر.

آقای ابراهیم حکیمین بحث ایتمدیگی اوج متفق دولندن بری ده شورویلر در . ایراندای شوروی فوشونلاری حقتده ویریلن سوا لین جوابی چوخ ساده در . اصلینه باخسان هیچ بیر - اول دبوخدر .

۱۹۴۲ نجی ایله یانوار آیین ۲۹ ندا شورای ، انگلیس و ایران آراسیندا باغلامیش معاهده نامه ده شوروی فوشونلارین ایراندای نوقتهدر قالا جاعی چوخ آجیق و سربح صورتده دیلمشدر .

بو فوشونلارین نه شرائطده قالا جاقلاری و وظیفه لری ده بو معاهده نامه ده یازلمشدر . بیرگه که ۱۹۲۱ نجی ایله فبروال آیین ۲۶ سیندا شورویله ایران آراسیندا عقد اولان معاهده نامه ده گوره شورویلرین ایراندای فوشون گوندرمگه احتیاری وارد در .

بشه اولان صورتده ایراندای شوروی فوشونلارین نوقت و شجه ایراندان جیخار بلعاسی مشه سین جوابی قیبا و سربح اولور . یعنی معاهده نامه له مطابق رفتار ایله جکدر همدچین شوروی فوشونلارین دیگر مملکتلردن جیخماسی سوا لین دا جوابی سربح ساده در بو مشهده آلا شیلعایان هیچ بیر مشی بوخوردر آقای ابراهیم حکیمی نین بحث اندیگی اوج متفق دولندن ایکنجی بریتانیای کبیردر . ۱۹۴۲ نجی ایل معاهده نامه سی موجینجه ایراندای داخل اولموش انگلیس فوشونلارین مشه سی بکده نظرده ساده گسین . فقط بومشله نین دالینجا برمشده گمیر

که اودا بوندان مبرنددر : آبا گوردک ۱۹۴۲ نجی ایل معاهده سیندن قابقدا ایراندای انگلیس فوشونی و ازمیش یا بوقمیش ؟ اگر وارد دسا ، گوردک بونلار نه وقت ایراندای گمیلر ؟ اولار نه ایچون ایراندای گمیلر ؟ اولار ایراین هانسی طرفه رینده درلر ؟ اولارین مقداری نوقتهدر ؟ اولار نایله مشغول درلار ؟ ۱۹۴۲ نجی ایل معاهده نامه سی اولاردا شاملدر یا بوق ؟

بیز سوواللارین جوابینی ایتمشدر یك . بورادا نه بیر معاهده نامه وارد ده بر صحت .

بیز ایرانی بوراخیب . دیگر حکومتلره کتچنده ، بو سوا لارین مقداری حدیدن آرتق چوخالیر . مصر مطبوعاتی آزلا هراگون عین سوا لی تکرار ایدیب یازیر ا نهایت بس نه وقت بریتانیای کبیر اوز فوشونلارین مصردن جیخاردا جاقدر ؟

داشندان سس جیخیر ، اما بومارده انگلیساردن سس جیخیر . نه سببه گوره انگلیسارین گوجنی بیاده ، هوا و بحری نظامی فوشونلاری اندیه کیمی فلسطینده اوتوروب قالیبدر ؟

معلومدر که همین انگلیسارین فوشونلاری فلسطینده جنگی عملیاتلا مشغول اولورلار ، گولله آتیرلار ، اسیر دوتورلار . نه ایچون اولار فلسطینی محاربه میدانا چوریرلر ؟

بوسواللاری فوجا دنیا بیز هی سورو شوب دورور . بس نه ایچون انگلیس فوشونلاری سوریه دن و لبنان دایان جیخار یلمایدرا

بوفوشونلارین سوریه ده و یا لبنان دا قالمقلاری ایچون قانونی بیر اختیار لاری که بوخدر !

هابشه بوتنادا انگلیس فوشونلاری وارد در ، فوشونلاری ده بیکار دگیلر ، بیرایش گوردکده درلر . نه ایچون ؟ ندن اوتوری ؟ اولار رین مقداری نوقتهدر ؟ اولار یونا نین داخلی ایشرینده قارشیلار .

معاهده نامه لرین هیچ برینده بوخدر . بیز بوگونکی یونان دمومشترین سینی ایشرینک : اولار سبسترو نین سوا لارین تکرار ایدیب دیرلر ؛ ای جنب قاتلین ، سن نوقتده کیمی یونان جماعتین صبریندن سوء استفاده ایله چکسن . بوسوا لی آرتق حساب ایدی لر . اوتا جواب ویرن تایلیمیر .

دنیا متلری ، اوجمه دن لیبور یست فرقه سین بعضی عضولری سورو شورلار ؛ انگلیس فوشونلاری اجنبی تورپاغی اولان ایله نوزی ده تقابیرلار ؟ بونلار بو تورپالار شجه گمیل جیخو بلار ؟ اولار نه ایچون ایله نوزی شهرلرنی آتته دوتورلار ؟ هت ای ویرن هتند گوزملی ایله اولار رین نه فوشونلاری بر حالدا که محاربه خاتمه تاپوب ، اولار نوقتده کیمی جا وادا محاربه مشغول اولاجالار ؟

نوقتده کیمی ؟ سوا لین دا جوابی بوخدر . هر یانا باخیرسان ، هامو جیگتین آتیر .

بازیک ، فرانسه ، هتند ، دانمارک نروچ ده بونلار کیمی سوا ل اشاره لری در که نظر دلی حلت ایدیلر . آبا بومملکتلرده انگلیس فوشونلارین ناییشی وار ؟ اولار بونلارده نعه لازمدلار ؟ جواب ویرن بوخدر ، جناب ابراهیم حکیمی نین بحث ایتمدیگی اوج متفق دولندن اوجونجیسی آمریکادر . حالوکه ، بیزه معلوم اولدوغونا گوره آمر قاتلین ایراندای فوشون ساحلایق حقتده ایران ایله هیچ بر معاهده نامه سی بوخدر .

اگر آقای ابراهیم حکیمی بو دورور که ، آمریکا فوشونلاری ایراندان جیخار یلمایدرا ، دیمه لی ایراندای آمریکا فوشونی گمیر یلمیش ایمیش . معا هده نامه بوخدر ، اما فوشون وارد در اولار نه وقت ایراندای گمیلر ؟ نه ایچون گمیلر یلمیشلر ؟ هارادا درلار ؟ اولارین مقداری نوقتهدر ؟ نه وقت ایراندان گمیلر فکرینده درلر ؟

باخود گمیلر فکرینده درلر ؛ بو سوا للاردا دوعری و مستقیم جواب ویرن بوخدر .

باشندان دیبه کیمی هر مشی دوما نیدر . اوزی ده مصنوعی بر دوماندر . بیز بودومانی وضعینی چینه ده گورو رولر بورادا معاهده نامه بوخدر ، اما آمریکان فوشونلاری چینه واردر . بورادا مشهور آمریکان گمیللاری وارد در . بوفوشون دا عملیاتلار نه ایچون ؟ نه دن اوتوری ؟ نوقتده کیمی ؟

همچین نه ایچون ، نوقتهدر ، ندن اوتوری آمریکا فوشونلاری مصر ده قلا جاقلار . عبت شره مصر مطبو عاتی جواب آلمایا چالیشیر ؛ سکوت سکوت ، سکوت ! دنیا بشه اضطراب تولید ایدن سوا للارلا آفرینا کیمی دولوبدر . جواب ایسه بوخدر . حالبو که اصل دموکراسی احلاق طلب ایدیر که سوروشولان سوا ل جواب ویرسن .

لاکین دموکراسی بزمین دم ووزان بعضی سیاسیولار اوز خیرلرینه اولدیگی زمان دموکراسی اصولینا رعایت ایدیلر ، اولارین خیرینه اولمایاندا ایسه هیچ اوتانمایب ، معنا لی سوا للاردان چکیش و دیرلر ؛ بو بیزیم ایتمشدر گمندر .

حالبوکه ، بو آتته اولارین ایتمشدر .

د. زاملاوسکی

(بر اودا روزنامه سین ۱۱ دقابر تاریخی نغمه سیندن ترجمه ایلمشدر .

آقایان تجار

اوتورسولار

بازاردا بیجا بیج دالینجا بون دها دوروسی معام اولدوقسه گوره بانک ملی نین آذربایجان شعبه لرینده موجود اولان بونلار نه ایکنه تجاره اولان بورچلارین بکده دولت اوزده لرینه اولان بورچلارین دا گورمور

آلا شیلیر که خان خونی اولدوقی کیمی طهران ارتجایی قول عمل لرین نتیجه سی قیلا آتیب آذربایجاندا اولان غد بوللاری دالینجا بون جوان دولتمیر ایچون بو بونک بیز بورچ قوبولار بونون نتیجه سنده ده تجارت خانه لریمز و سایر کسبه لریمز نشونده دوشوب مضطرب اولولار گویا ازلارین عادی خاندنه ده بوایش ماز اولوب

طهران بزم ایچون نه اولنجی دفعه در خیاندن مرتکب اولوب

بو اولارین و اورادا اولان بر عده آتیر و زیر و کیل فوبوب حقیقتا ایران مشین برنجی دشمنی اولارین عادی ایشریندن در .

اما بو دفعه بقول توتلری سو راج دعانی ایتیرلر چون بو ختا او ختا به بزمه بر نجه که دوتن مجلس ملی ده رئیس دولت و سوا گیلی رهبریمز جناب آقای پیشه وری اوزینی طهران مطبوعات نما یسنده بریشه توتوب دیمدی گیدین توت روزنامه لریده یازین قوی طهران یلین بوگونکی آذربایجانین دوتن که آذربایجان ملی نین چوخ فرقی وار کجندی او گورم که طهران آذربایجان ملی لارین باشا ایستدیگی اولوب گورمور دی .

بوگونکی آذربایجان تجاری نین بولوی یکنه اولمیش قوی طهران نه قدر باشاریرسا تیراق بیزیم تاجر لرین طلبین و دولتمیزین بر ایلمیش بودجه سی بزم چاندیرمین اگر طهران همیشه که عادت ایله بو بوللاری کوندرمک ده قره نقل ایله و وقت کچیندیرمه اولندا وای اولسون اوتون خانه .

بیز هیتمشده سوا للارده ویریمه سینی قیلمشده کیمیز ۲۵ قاضی ساهیلند سوا للارده تجاری نین طلبینی ویریمه جیت و فوبیما جاییق مشتر تجارتمز هج اولسون اما غرضینده توتیمیزی هج بیز بری تانیمیان مسئل بیز آذربایجان جمهوریتی آدلاندیرما حقی بجه جیت .

باش وزیر برین بوخاریدا گور مشرین طلبینی احوالدار یتمشدر که بو سوا لره عمق اولوناجای فوی بیز ایمان ایله ایله جاقلار چون که بیز ایکنر می بتمش ایلمن بو طره هر کرمی دولندن نه ایتمشیک فقط سوا لولوب اما برعکس بو جوان دولتمز هر ه بوگون دیوب سه سبا جدا هتند اونی شان ویروبدور پس ییله اولار سورتمه بازاردا اولان نشون سی مورد دور طلب صاحبین بونلاری هاردا ان اولورسا

تبریک

بیز عامدار دموکرات فرقه سین عضولری بو عصرده آذربایجان دارالشورای مجلس ملی سین فرولما سنی ویزیم وزیر بریمزین که عبارت دی آقای پیشه وری و آقای کویان و آقای سلامه چایوب و آقای هتانی و آقای محمد نیربا و آقای دوقور لورگی و آقای علامه الهامی و آقای یوسف عطیما و آقای کبیری و آقای رضا رسولی و آقای قیامی و آقای سید ابراهیم دن صمیم قیدن سلسله نامه آفیش ایدیبریک لری اولاروزمیشا ماسنی خداوند تبارک و تعالی کن آرزو ایدیبریک .

عموم هیئت عضولرین طرفینده عامدار دموکرات فرقه سین صدی

علی محمد زاده

مقان دموکرات فرقه سین محلی کمتتسی ملی مجلسین اقتضای و آقای شدت برین راست مجله انتخاب اولماسینی و آذربایجان دولت هیئتی خصوصا آقای پیشه وری نین رئیس دولت اولدوقی صمیمانه تبریک عرض ایدیبریک .

خوی پادگانی نجه تسلیم اولدی

خویدان گمن مسافردن خبر آلدوم خوی پادگانی نجه تسلیم اولدو ؟ مسافرن دیدیگه گوره نجه گون بوندان قابق خوی پادگانی اول صاحب منصبین دستورینا گوره اول برلرینی سنگرینده یاق ایله سورده لاش قانی نوکمی قطنی صورتده قرار ویرمشدیلر . بو مئنده بیز غزالدار مری اوز سنگرینده هفت ایتمیوب گجه گوندوزدوم با احتمال ویربیردی بوضیه خوی جماعتده بو بونک لورخو و هجینان تولید ایله زاندار مری به قاضی طهران نفر ایدیبریک تا نجه گون بوندان قابق آقای نوراله خان بکانی خوی وارد اولوب چهار راهدای بیز بو بونک مشیک حقیق اتفاقا ویر برینی سومگه راجع بیان ایله بون مشهور شریف داتین اصل بقصدی زاندارم پادگانا نصیحت و اولارا آذربایجان و آذربایجانلی محبتی تبلیح ایتمگیدی .

بوستارخان سلاحده ایله فرمان بکاتین قطنی ترسیر قالمیوب خوی پادگانای بالمره اسلحه لرینی مشارالیه تسلیم ایلدیلر .

ایشین بو جور خاتمه نامهای بو بونک فرمان آقای نوراله بکاتین باشاراجا هتیدان هسی اولوب عموم خوی اهالیسی چوخ مشکرا اولدو لار . باغاسین لایق رهبرلر . ع

چایخانه آذربایجان

اولسون پیشه جک قوی طهران قاتلین سوا لولوب تیراق حقیق بوللارین بزم برین و الا هر یسی بیک که گورسه توت یلمن دور

تبریک

مرند و غمدارو جلقا و شرفخانه و صوفیان و خانه و شستر و اروق اهالی لرین طرفیندن بتمش تبریک نامه لر مقلانده که آذربایجان ملی مجلسین اقتضای ماسئله تقدیم ایدیبریک ممانه تشکر ایدیب ایران و آذربایجان خلفه نسبت خدمت توفیقی خداوند متعالدن قاضا ایدیبریک .

عباس هدایت محمد حسین برهانی